

Jonas rekokue oĩa Jonas rekokue oĩa

Profeta Jonas ma Nhanderuete omondouka Assíria regua Nínive tetã katy ayvu porã omombe'u aguã. Ha'e va'e kuery ma Israel kuery reve joe opu'ã va'e. Jonas ndooxei vy amboae henda katy oo. Yy rupi ooa rupi Nhanderuete ojapo peteĩ pira guaxu omokõ aguã rami. Nhanderuete ogueraa jepe ramo oo nho Nínive tetã py. Ayvu omombe'u ramo ha'e kuery ojeko rerova okuapy. Ha'e ramo Nhanderuete nombopagai raka'e.

Ha'e rami rã Jonas ndojou porãi, ha'e pygua kuery nomboaxyi vy. Ha'e rã Nhanderuete ma nhomboaxy va'e ae. Ha'e rami Jonas pe ijayvu vy aipoe'i: “Ha'e gui xee ma ha'evea rami e'ỹ teve tetã guaxu Nínive amboaxy? Ha'e py ma cento e vinte mil raxa ikuai opo oiporu kuaa regua ha'e oiporu kuaa e'ỹa oikuaa e'ỹ va'e. Heta avi ikuai mymba kuery”, he'i (4.11). Ha'e ramia py Nhanderuete oexa uka nhanderayvu etea.

Nhanderuete Jonas oenoĩ rã ojava ramo omoingo axyague

¹ SENHOR oayvu ombou Amitai ra'y Jonas pe. Ha'e vy aipoe'i:

² — Eiko katu ke ha'e tereo tetã guaxu Nínive katy.* Ndeayvu ha'e kuery rovai, mba'eta xea py peve heko vaia onhendu — he'i.

³ Ha'e ramo Jonas oiko katu va'eri SENHOR renonde gui oo aguã Társis katy ojava vy. Ha'e rami vy Jope py ovaẽ vy ojou peteĩ kanoã guaxu Társis katy oo va'erã. Oo aguã

---

* 1:2 Nínive tetã ma Assíria regua tuvixave va'e. Ha'e pygua kuery ma Israel kuery rovaigua ikuai, nhomboaxy kuaa e'ỹ va'e guive.

repy opaga ma vy ha'e va'e py oĩ ha'e kuery reve oje'oi aguã Társis katy, SENHOR renonde gui mombyry.

⁴ Ha'e gui ma ye'ẽ áry ha'e kuery ooa rupi SENHOR ombou peteĩ yvytu atã. Yvytu vaikue omoingo ye'ẽ áry rupi. Ha'e ramo kanoã opẽmba aguã rami ma oo.

⁵ Ha'e ramo kanoã mboguataa kuery onhemondyipa vy peteĩ-teĩ ojapukai nguete ramigua pe. Ha'e rami vy kanoã py mba'emo ipoyikueve oĩ va'ekue omombopa yy py ivevuive aguã. Ha'e rá Jonas ma yapy py oguejy ma vy oke rei oupy.

⁶ Ha'e ramo Jonas ituia py kanoã ja kuery ruvixa ou vy aipoe'i ixupe:

— Mba'e tu oiko ndereve? Reke porã rei ri ty'y rejupy? Epu'ã ke, ndee voi ejapukai avi nderuete pe. Xapy'a rei nderuete nhandere ima'endu'a nho 'rá nhakanhymba e'ỹ aguã — he'i.

⁷ Ha'e gui ha'e kuery joupe-upe aipoe'i:

— Peju ke, jaexa xorte, mava'e káuxa pa guĩ nunga nda'evei ete va'e oiko jaikuaa aguã — he'i. Ha'e vy oexa okuapy xorte. Xorte oexaa py oikuaa okuapy Jonas re ae.

⁸ Ha'e ramo aipoe'i okuapy ixupe:

— Aỹ ma enhemombe'u porã orevy. Mava'e káuxa tu kova'e nunga ete ou nhande'áry? Mba'e nunga rupi tu ndee reiko? Mamo gui tu reju? Mamo ndeyvy va'e tu? Mava'e regua tu ndee?

⁹ Ha'e ramo ombovai vy aipoe'i ha'e kuery pe:

— Xee ma hebreu, SENHOR re ae ajerovia va'e. Ha'e va'e ma Nhanderuete yva pygua, ye'ẽ ha'e vvy apoare — he'i.

¹⁰ Ha'e rami rá avakue okyje vaipa ete okuapy. Ha'e vy aipoe'i ixupe:

— Mba'e tu ha'vy rejapo? — he'i. Mba'eta oikuaa okuapy SENHOR renonde gui ojava ovya, ha'e kuery pe omombe'u ae rire.

¹¹ Ha'e gui ye'ẽ opu'ã-pu'ãve tema ovy ramo aipoe'ive ju okuapy ixupe:

— Mba'e ha'vy torojapo ndere ye'ẽ opytu'u aguã?

¹² Ombovai:

— Xejopy ha'e xemombo ye'ẽ py. Ha'e ramo ye'ẽ opytu'upa 'rã. Mba'eta xee aikuaa xekáuxa ae ha'e rami etegua vvytu vaikue oikoa — he'i.

¹³ Ha'e rami teĩ avakue oipykui atãve tema okuapy, onhea'ãve tema vvy'ã re ovaẽ aguã. Ha'e rami teĩ nda'evei, mba'eta ye'ẽ nda'eveive tema ovy ha'e kuery oove e'ỹ aguã.

¹⁴ Ha'e ramo mae ma ojapukai okuapy SENHOR pe. Ha'e vy aipoe'i:

— Ha'e gui SENHOR, rojerure ndevy kova'e ava káuxa rokanhymba e'ỹ aguã. Orere emoĩ eme kova'e ava ruguy onheãague re ropaga aguã, mba'eta orevy rã mba'eve py ndojapo vai. Mba'eta ndee SENHOR rejapo reipotaa rami anho oiko aguã rami — he'i.

¹⁵ Ha'e rami vy Jonas ojopy okuapy vy omombo ye'ẽ py. Ha'e ramo ye'ẽ ma porã opu'ã-pu'ãa gui opytu'upa porã.

¹⁶ Ha'e rami rã ha'e kuery okyje ete okuapy SENHOR gui. Ha'e vy SENHOR pe mba'emo ome'ẽ okuapy, onhemboayvu guive mba'emo ojapo aguã re.

¹⁷ Ha'e gui Nhanderuede ma peteĩ pira guaxu ombou Jonas omokõ aguã. Ha'e ramo pira rye py ma Jonas oĩ mboapy ára ha'e mboapy pytũ re.*

2

Pira rye py Jonas oĩa gui ojapukaiague

¹ Ha'e gui Jonas ma pira rye py oĩa gui ojerure SENHOR Nguuete pe.

² Ha'e vy aipoe'i:

---

* 1:17 Mateus 12.40

— Ajexavai vy ajapukai SENHOR pe.
 Ha'e ramo xembovai.
 Pytũ vaikue reia gui ajapukai ramo
 ndee rendu xeayvua.

³ Mba'eta ndee ae xemombo uka ye'ẽ typya py,
 ye'ẽ mbyte py.

Ha'e ramo yy oxyry atã vy xejoko.
 Ndeguigua yai opu'ã-pu'ã vy oaxa tema xe'áry rupi.

⁴ Ha'e ramo xee aipoa'e:

“Xemombo ma rexaa gui mombyry.
 Xapy'a rei nda'u aexa ju 'rã ri
 ndevygua templo iky'a e'ỹ va'e?”

⁵ Yy xea'o'i xerekovea peve,
 yy typya ma xejoko.

Yxypo ikuai va'e onhemama xeakã rupi.

⁶ Yvy'ã guy py peve aguejy avy,
 yvy peve ete aguejy.

Ha'e nunga raka'e rã peve xe'áry rupi xejokopa ta
 va'ekue.

Ha'e rami teĩ omanogue ikuaia gui ndee renoẽ ju
 xerekovea,
 SENHOR Xeruete.

⁷ Xeryepy py xenhe'ẽ oĩ va'e ikangy ramo
 xema'endu'a SENHOR re.

Ha'e vy ajerurea re aroma'endu'a ndea py,
 Ndevygua templo iky'a e'ỹ va'e py ae.

⁸ Amongue mba'emo ra'angaa pe rive ojeko me'ẽ vy
 ojepe'a imboaxyarã va'ekue gui.

⁹ Ha'e rã xee ma avy'aa amonhendu reve
 ame'ẽ 'rã mba'emo ndevy,

ha'e ajapo 'rã va'ekue ajapopa nho 'rã — he'i.

¹⁰ Ha'e gui ma pira pe SENHOR ijayvu ramo ombojevy
 Jonas yy rembe re.

3

Nínive tetã py Nhanderuete ayvu Jonas omombe'uague

¹ Ha'e gui teĩgue ju SENHOR oayvu ombou Jonas pe. Ha'e vy aipoe'i:

² — Eiko katu ke, ha'e tereo tetã guaxu Nínive katy. Emombe'u ke ha'e kuery pe aipoa'e uka va'e ndevy — he'i.

³ Ha'e ramo Jonas ma SENHOR ijayvuague rami vy opu'ã vy oo Nínive tetã katy. Nínive tetã ma tuvixa ete itui Nhanderuete renonde. Ha'e javi rupi mboapy ára mae ma jaexapa 'rã.

⁴ Ha'e gui Jonas omboypy tetã rupi oiko agua. Peteĩ ára re oguata oikovy. Ayvu omombe'u oikovy vy aipoe'i:

— Quarenta araa py Nínive tetã omombaa 'rã — he'i.

Nínive pygua kuery ojeko rerova okuapyague

⁵ Ha'e gui ma Nínive pygua kuery ojerovia okuapy Nhanderuete re. Ha'e rami vy ojapo okaru e'ỹ re ikuai agua. Onhemonde okuapy ajukue voxa guigua py, yvatekueve, yvyĩgueve guive.*

⁶ Ha'e rami ikuaia Nínive pygua huvixa voi oendu. Ha'e rami vy guenda openaaty gui opu'ã ho'amy vy omboi oao huvixa pegua, ha'e vy ajukue vaikue voxa guigua py ju onhemonde, tanhimbu py uguapy oiny guive.

⁷ Ha'e rami vy Nínive tetã ha'e javi rupi omondouka po rami omombe'u va'erã: “Huvixa ha'e ixupegua yvatekueve ojapo ukaa rami vy avakue, mymba kuery vaka ha'e vexe'i kuery voi ndo'ui 'rã mba'eve, ndaperaai 'rã okaruaty py, neĩ yy ndoy'ui 'rã guive.

⁸ Ha'e rami 'rãgue py avakue ha'e javi tonhemonde ajukue voxa guigua py, mymba kuery voi. Pejapukai atã ke Nhanderuete pe. Peteĩ-teĩ pejeko rerova ke ha'eve e'ĩa

---

* 3:5 Ha'e kuery ma ha'e rami ikuai onhemboaxya rupi.

rami rei peikoa gui, mba'emo vai pendepo py pejapoaty gui guive.

⁹ Xapy'a rei nhi'ã Nhanderueete amboae rami onhem-bopy'a vy ojepe'a 'rã ojapo taa gui, ha'e vy nda'ipoxyvei 'rã nhamanomba e'ỹ aguã”, he'i.

¹⁰ Ha'e rami ha'e kuery ikuai ramo Nhanderueete oexa, mba'eta ha'eve e'ỹa rami ikuaia gui ojeko rerova okuapy. Ha'e ramo Nhanderueete nomoingoi mba'emo vai ombou 'rã va'ekue, ndojapoi oayvuague.

4

Jonas ndovy'aiague

¹ Ha'e rã Jonas ma ha'e rami ha'e kuery ikuaia ndojou porã ete vy ivai oiny.

² Ha'e rami vy onhembo'e Nhanderueete pe. Aipoe'i:

— Ai SENHOR! Po rami e'ỹ teve xeayvu va'ekue xeyvy re teri aiko reve? Ha'e nunga rupi ae aa pojava va'ekue Társis katy ajava vy, mba'eta aikuaa ndee Nhanderueete poroayvu va'e reikoa, renhomboaxy, nandevai voi, ha'e opa mba'e py rejapo porã va'ea. Ha'e rami vy aikuaa mba'emo vai rejapo taa gui rejepe'a 'rãa.

³ Ha'e nunga rupi SENHOR, ndevy pe ajerure, eipe'a na xerekove, mba'eta aikove 'rãgue py ha'eveve amano aguã — he'i.*

⁴ Ha'e ramo SENHOR aipoe'i:

— Ha'evea rami ri ty'y evoko rami ete ndevaia? — he'i.

⁵ Ha'e gui ma tetã gui Jonas ojepe'a vy mombyry'i oguapy oiny kuaray oua katy. Ha'e py ojapo ngoguyrã,

---

* 4:3 Jonas ndovy'ai mba'eta ndoipotai Nhanderueete omboaxy vy oguaraa jepe Nínive pygua kuery, hovaigua ikuai ramo. Ha'e rã Nhanderueete ma nhomboaxy va'e vy ndoipotai okanhy (Ezequiel 33.11; João 3.16; 2 Pedro 3.9).

iguy py opytu'u aguã kuaray'ã py, mba'emo tetã re oiko va'e oexaxe vy.

SENHOR ombo'eague Jonas

⁶ Ha'e ramo Nhanderuate ojapo mba'emo roky henhoĩ aguã rami. Ha'e va'e ma ojeupi ovy Jonas áry, inhakã áry rupi omokuaray'ã, ome'ẽ aguã opytu'u aguã. Ha'e ramo Jonas ma mba'emo roky oexa vy ovy'a ete oiny.

⁷ Ko'ẽ jevy rã kuaray oẽ ovy jave Nhanderuate ombou avi peteĩ mbii. Ha'e va'e ma mba'emo roky ho'u rã ipirupa.

⁸ Kuaray yvateve ovy ramo Nhanderuate ombou avi peteĩ vytytu aku kuaray oẽa katy gui oipeju va'e. Jonas akã re kuaray ojope ratã ramo ikangypaa oendu. Ha'e rami vy omano aguã re ojerure. Ha'e vy aipoe'i:

— Aikove 'rãgue py ha'eveve amano aguã — he'i.

⁹ Ha'e ramo Nhanderuate oporandu Jonas pe:

— Ha'evea rami ri ty'y evoko rami ete ndevai reiny mba'emo roky re rive?

Ombovai:

— Anhetẽa rupi xevai vy amanoxe guive — he'i.

¹⁰ Ha'e ramo SENHOR aipoe'i:

— Ndee ma remboaxy ri mba'emo roky'i remba'eapo ramo e'ỹ henhoĩ va'ekue, ha'e rembo'yvate va'ekue'ỹ teĩ. Ha'e nunga ma peteĩ pytũ re henhoĩ rire amboae pytũ ju okanhy ju va'e.

¹¹ Ha'e gui xee ma ha'evea rami e'ỹ teve tetã guaxy Nínive amboaxy? Ha'e py ma cento e vinte mil raxa ikuai opo oiporu kuaa regua ha'e oiporu kuaa e'ỹa oikuaa e'ỹ va'e. Heta avi ikuai mymba kuery — he'i.

Nhanderuete ayvu iky'a e'ỹ va'e New Testament in Guaraní, Mbyá

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mbyá Guaraní (Guaraní, Mbyá)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 853110565X

The New Testament

in Guaraní, Mbyá

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06
